

Stupad svensk fick minnessten

Lappvik

Minnet av den svenska översergeanten Åke Löwstedt som satte livet till på Hangöfronten 1941 hedrades i Lappvik med tal, musik och kransnedläggning.

”Här stupade den rikssvenske frivillige översergeanten Åke Hjalmar Löwstedt 11.8.1941. Hans kropp kvarblev på slagfältet. Frid över hans minne.”

Så lyder texten på den minnessten som står inne i skogspartiet ett stycke norr om sportplanen i Lappvik, strax söder om Tennbergsvägen. Stenen avtäcktes under högtidliga former tisdagen den 11 augusti, på dagen 85 år efter att Löwstedt dödades under ett nattligt patrulluppdrag inne i den sovjetiska marinbasen.

– Man har utgått från att Löwstedt stupade på den här platsen, sade chefen för Hangöudds frontmuseum, **Jörgen Engroos**, i sitt koncisa avtäckningstal.

De två andra soldaterna i den lilla patrullen som hade tagit sig in i fiendezonen tvingades lämna Löwstedts kropp kvar.

Det blev en plågsam omständighet, eftersom enheterna på den finländska sidan hade som mål och princip att återbörda alla stupades kroppar till hembygden och de anhöriga.

Med hjälp av konfliktarkeologiska undersökningar under arkeologen, FD **Jan Fasts** ledning har den sannolika platsen för Löwstedts sista stund nu lokaliserats, vilket i sin tur gav en anledning att avtäcka en minnessten.

Avtäckningen skedde under högtidliga former. Minnesstenen välsignades av **Marcus Weckström**, som är militärpastor vid Nylands brigad.

– Det sägs ofta att vi inte får glömma vår historia, för att inte upprepa den, men det finns även en andra sida av allvaret och behovet av att komma ihåg vår historia – att vi minns de hjältedåd och uppoffringar som gjorts för att ge oss det goda vi äger i dag, sade Weckström.

Från Nylands brigads sida lades en minneskrans ner av brigadkommendören, kommodor **Mikko Laakkonen** och rekryt **Livia Lönnqvist**, finländsk medborgare och bosatt i Sverige, som nu gör frivillig militärtjänst i Dragsvik.

Från svensk sida lades en minneskrans ner av Sveriges ambassadör i Finland, **Peter Ericson**, försvarsattachén **Niklas Niemi** och överstelöjtnanten i a. **Claes Grafström**, som representerar

Från svensk sida lades en minneskrans ner av ambassadören Peter Ericson, försvarsattachén Niklas Niemi och överstelöjtnanten i a. Claes Grafström, som representerar Svenska Finlandsfrivilligas minnesförening.

FOTO: LINA ENLUND

Minnesstenen avtäcktes av Pertti Suominen som är ordförande för Minnesföreningen för krigsdöda och Peter Ericson som är Sveriges ambassadör i Finland. Stenen flankeras av undersergeanterna Alexander Salolinna t.v. och Kalle Ojala från Nylands brigad.

Svenska Finlandsfrivilligas minnesförening.

Dragsvik traditionsmusikkår stod för musiken under tillställningen.

Det är den första minnesstenen som Frontmuseet låtit avtäcka och efter det korta programmet vid stenen samlades deltagarna i museet som ligger invid Hangövägen.

Där berättade Jan Fast tillsam-

mans med kommandörkaptenen i a. **Paul Karle**, som också deltagit i eftersöket av Löwstedt, hur man under de senaste åren med hjälp av fynd i terrängen och flera olika former av källor – berättelser, redogörelser, rapporter – klarlagt patrullens färd och kommit fram till den sannolika platsen där den svenska soldaten stupade.

Bland annat har hylsor från svenska och finländska vapen som hittats i terrängen bidragit till att

Brigadkommendören, kommodor Mikko Laakkonen lägger ner en minneskrans vid stenen.

stället kunnat lokaliseras. En av hylsorna är nu infälld i minnesstenen.

Punkt sätts för en tragedi.

– Det här blir en berättelse som får ett värdigt slut, konstaterade Jan Fast.

I en letning av stupade som gjordes i trakten 1942 hittades ett oidentifierat lik iklätt finländsk uniform, och det är möjligt att det var lämningarna efter Löwstedt.

Ifall det är så, är det troligt att han jordfästs i de okända soldaternas grav på Pojo gravgård.

Åke Hjalmar Löwstedt var född 1916 och hade anlänt till Finland i början av juli 1941, för att bli en del av den svenska frivilligbataljonen som stred på Hangöfronten.

Han var **Hjalmar** och **Agneta Löwstedts** enda barn.

Niclas Erlin

Karis BOK & PAPPER

Må - fr 9-17, lö 9 - 13

• Köpmansgatan 24, Karis
• Tel. 019 230 752 • karisbok@pikaposti.fi

SKOLAN HAR BÖRJAT!

Vi har skolkalendrar, kontors- och hobbymaterial.

Böcker,
kort, spel
och pyssel.

